

Diplomová práce : Diskriminace na základě zdravotního postižení jako specifická oblast antidiskriminačního práva?

Autorka : Pavla Nehasilová
Vedoucí práce : JUDr. Jan Kosek, Ph.D.
Datum odevzdání : 4. 5. 2015

Vyjádření vedoucího práce

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na důležité, v českých zemích nepříliš zpracované téma diskriminace osob se zdravotním postižením. Diplomantčin text splňuje bohatě veškeré požadavky, jež jsou kladeny na diplomové práce, a to jak po stránce obsahové, tak formální. Znalost pramenů (z velké části cizojazyčných), hluboký zájem o otázky související se zdravotním postižením i o širší kontext spolu se schopností zamyslet se a kultivovaně se vyjadřovat dovolují označit předkládanou práci za průkopnickou. Důležité také je, že autorka dokáže skloubit teoretické znalosti s praxí, resp. jejími možnostmi; řešení a postupy, jež nabízí, jsou v mnoha ohledech inspirativní.

V prvních dvou obecných kapitolách vstupuje diplomantka do obecné diskriminační problematiky, vyrovnává se se základními pojmy (formální a materiální rovnost, přímá a nepřímá diskriminace), bez jejichž vymezení by se další, již konkrétní úvahy a podněty vznášely ve vzduchoprázdnu. Následující tři kapitoly již směřují in medias res, přinášejíce ucelený pohled na problematiku diskriminace na základě zdravotního postižení. Autorka zmiňuje základní modely zdravotního postižení (lékařský a sociální), přičemž „ideál“ spatřuje, podle mého názoru velmi správně, v jejich propojení. Následují důležité informace o podstatných dokumentech (Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, Evropská úmluva o ochraně lidských práv, Antidiskriminační zákon ad.).

Zdravotní postižení je v porovnání s jinými zakázanými diskriminačními důvody dosti svébytné a je na ně uplatňován asymetrický model právní ochrany. Kromě negativní povinnosti nediskriminovat se zde tudíž objevují také práva pozitivní povahy, jež, byť jen do jisté míry, připomínají americkou affirmative action. Důležitý je v daném kontextu koncept reasonable accommodation, jemuž autorka věnuje značnou, také lingvistickou pozornost. Zejména v těchto pasážích jde práce skutečně do hloubky.

Celkově se strategie antidiskriminačního práva zaměřuje na sociální inkluzi osob se zdravotním postižením, a stále výrazněji doplňuje sociálně zabezpečující, často paternalistický přístup k hendikepovaným lidem, který převažoval v minulosti. Kdo však určí, jaký zdravotní stav kvalifikovat jako takové zdravotní postižení, které s sebou nese znevýhodněnou pozici určité osoby ve společnosti? Zde neexistuje nějaké jednoznačné řešení. Příliš extenzivní přístup, a autorka na to upozorňuje, se může ukázat jako kontraproduktivní, už jen proto, že svým způsobem je hendikepovaný každý, např. svou povahou nebo nízkou inteligencí. A ekonomické možnosti žádného státu nejsou nevyčerpatelné. Za velice vyvážený rovněž považuji diplomantčin závěr, resp. její – spíše kladnou – odpověď na otázku, zda diskriminaci na základě zdravotního postižení vnímat jako specifickou oblast antidiskriminačního práva. K této otázce by se mohla diplomantka vyjádřit při ústní obhajobě.

Předloženou práci navrhuji hodnotit jako výbornou.

V Praze, 19. 5. 2015

JUDr. Jan Kosek, Ph.D.
- konzultant -

Diplomová práce : Diskriminace na základě zdravotního postižení jako specifická oblast antidiskriminačního práva?

Autorka : Pavla Nehasilová
Vedoucí práce : JUDr. Jan Kosek, Ph.D.
Datum odevzdání : 4. 5. 2015

Vyjádření vedoucího práce

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na důležité, v českých zemích nepříliš zpracované téma diskriminace osob se zdravotním postižením. Diplomantčin text splňuje bohatě veškeré požadavky, jež jsou kladeny na diplomové práce, a to jak po stránce obsahové, tak formální. Znalost pramenů (z velké části cizojazyčných), hluboký zájem o otázky související se zdravotním postižením i o širší kontext spolu se schopností zamyslet se a kultivovaně se vyjadřovat dovolují označit předkládanou práci za průkopnickou. Důležité také je, že autorka dokáže skloubit teoretické znalosti s praxí, resp. jejími možnostmi; řešení a postupy, jež nabízí, jsou v mnoha ohledech inspirativní.

V prvních dvou obecných kapitolách vstupuje diplomantka do obecné diskriminační problematiky, vyrovnává se se základními pojmy (formální a materiální rovnost, přímá a nepřímá diskriminace), bez jejichž vymezení by se další, již konkrétní úvahy a podněty vznášely ve vzduchoprázdnu. Následující tři kapitoly již směřují in medias res, přinášejíce ucelený pohled na problematiku diskriminace na základě zdravotního postižení. Autorka zmiňuje základní modely zdravotního postižení (lékařský a sociální), přičemž „ideál“ spatřuje, podle mého názoru velmi správně, v jejich propojení. Následují důležité informace o podstatných dokumentech (Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, Evropská úmluva o ochraně lidských práv, Antidiskriminační zákon ad.).

Zdravotní postižení je v porovnání s jinými zakázanými diskriminačními důvody dosti svébytné a je na ně uplatňován asymetrický model právní ochrany. Kromě negativní povinnosti nediskriminovat se zde tudíž objevují také práva pozitivní povahy, jež, byť jen do jisté míry, připomínají americkou affirmative action. Důležitý je v daném kontextu koncept reasonable accommodation, jemuž autorka věnuje značnou, také lingvistickou pozornost. Zejména v těchto pasážích jde práce skutečně do hloubky.

Celkově se strategie antidiskriminačního práva zaměřuje na sociální inkluzi osob se zdravotním postižením, a stále výrazněji doplňuje sociálně zabezpečující, často paternalistický přístup k hendikepovaným lidem, který převažoval v minulosti. Kdo však určí, jaký zdravotní stav kvalifikovat jako takové zdravotní postižení, které s sebou nese znevýhodněnou pozici určité osoby ve společnosti? Zde neexistuje nějaké jednoznačné řešení. Příliš extenzivní přístup, a autorka na to upozorňuje, se může ukázat jako kontraproduktivní, už jen proto, že svým způsobem je hendikepovaný každý, např. svou povahou nebo nízkou inteligencí. A ekonomické možnosti žádného státu nejsou nevyčerpatelné. Za velice vyvážený rovněž považuji diplomantčin závěr, resp. její – spíše kladnou – odpověď na otázku, zda diskriminaci na základě zdravotního postižení vnímat jako specifickou oblast antidiskriminačního práva. K této otázce by se mohla diplomantka vyjádřit při ústní obhajobě.

Předloženou práci navrhuji hodnotit jako výbornou.

V Praze, 19. 5. 2015

JUDr. Jan Kosek, Ph.D.
- konzultant -

Diplomová práce : Diskriminace na základě zdravotního postižení jako specifická oblast antidiskriminačního práva?

Autorka : Pavla Nehasilová
Vedoucí práce : JUDr. Jan Kosek, Ph.D.
Datum odevzdání : 4. 5. 2015

Vyjádření vedoucího práce

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na důležité, v českých zemích nepříliš zpracované téma diskriminace osob se zdravotním postižením. Diplomantčin text splňuje bohatě veškeré požadavky, jež jsou kladeny na diplomové práce, a to jak po stránce obsahové, tak formální. Znalost pramenů (z velké části cizojazyčných), hluboký zájem o otázky související se zdravotním postižením i o širší kontext spolu se schopností zamyslet se a kultivovaně se vyjadřovat dovolují označit předkládanou práci za průkopnickou. Důležité také je, že autorka dokáže skloubit teoretické znalosti s praxí, resp. jejími možnostmi; řešení a postupy, jež nabízí, jsou v mnoha ohledech inspirativní.

V prvních dvou obecných kapitolách vstupuje diplomantka do obecné diskriminační problematiky, vyrovnává se se základními pojmy (formální a materiální rovnost, přímá a nepřímá diskriminace), bez jejichž vymezení by se další, již konkrétní úvahy a podněty vznášely ve vzduchoprázdnu. Následující tři kapitoly již směřují in medias res, přinášejíce ucelený pohled na problematiku diskriminace na základě zdravotního postižení. Autorka zmiňuje základní modely zdravotního postižení (lékařský a sociální), přičemž „ideál“ spatřuje, podle mého názoru velmi správně, v jejich propojení. Následují důležité informace o podstatných dokumentech (Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, Evropská úmluva o ochraně lidských práv, Antidiskriminační zákon ad.).

Zdravotní postižení je v porovnání s jinými zakázanými diskriminačními důvody dosti svébytné a je na ně uplatňován asymetrický model právní ochrany. Kromě negativní povinnosti nediskriminovat se zde tudíž objevují také práva pozitivní povahy, jež, byť jen do jisté míry, připomínají americkou affirmative action. Důležitý je v daném kontextu koncept reasonable accommodation, jemuž autorka věnuje značnou, také lingvistickou pozornost. Zejména v těchto pasážích jde práce skutečně do hloubky.

Celkově se strategie antidiskriminačního práva zaměřuje na sociální inkluzi osob se zdravotním postižením, a stále výrazněji doplňuje sociálně zabezpečující, často paternalistický přístup k hendikepovaným lidem, který převažoval v minulosti. Kdo však určí, jaký zdravotní stav kvalifikovat jako takové zdravotní postižení, které s sebou nese znevýhodněnou pozici určité osoby ve společnosti? Zde neexistuje nějaké jednoznačné řešení. Příliš extenzivní přístup, a autorka na to upozorňuje, se může ukázat jako kontraproduktivní, už jen proto, že svým způsobem je hendikepovaný každý, např. svou povahou nebo nízkou inteligencí. A ekonomické možnosti žádného státu nejsou nevyčerpatelné. Za velice vyvážený rovněž považuji diplomantčin závěr, resp. její – spíše kladnou – odpověď na otázku, zda diskriminaci na základě zdravotního postižení vnímat jako specifickou oblast antidiskriminačního práva. K této otázce by se mohla diplomantka vyjádřit při ústní obhajobě. Předloženou práci navrhuji hodnotit jako výbornou.

V Praze, 19. 5. 2015

JUDr. Jan Kosek, Ph.D.
- konzultant -

